

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Art. 7. Solvuntur objectiones ex Scriptura & Patribus petitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83614)

vult adhibere & adhibet, si non efficacia, saltem idonea ad hunc finem media? alioqui simul vult & non vult sincerè finem hunc. Ergo infideles omnes, etiam ii qui laborant infidelitate negativa, pro loco & tempore accipiunt media ad salutem idonea, in quantum si mediis illis rectè uterentur, ulterius à Deo adjuvantur, & tandem de rebus fidei instruerentur per homines, Deo hoc illis procurante, vel etiam, si necesse esset, per Angelos.

ARTICULUS VII.

Solvuntur objectiones ex Scriptura & Patribus petita.

Obj. 1. Act. cap. 14. & 17. Deus dicitur in praeteritis generationibus dimisisse omnes gentes ingredi vias suas, & contempsisse tempora illa, quae idè appellantur tempora ignorantiae. *Resp.* Sic loqui Scripturam, quia Deus ad gentes non misit Patriarchas & Prophetas suos, nec legem scriptam dedit illis, adeoque eis non impertivit specialia illa gratiae beneficia, quae contulit in Abrahamum & ejus posteritatem. Inde autem minimè requiritur quod eas privaverit omni gratia sufficiente ad salutem, & contrarium satis significat Paulus Apostolus, cum ait, Act. cap. 14. Deum non sine testimonio apud gentes semetipsum reliquisse; & c. 17. gentes in illis ignorantiae temporibus potuisse Deum querere & invenire, hoc est, potuisse ex creaturis, & variis divinae providentiae effectibus salutarem Dei notitiam sibi comparare. Quod autem talem sibi notitiam Dei comparare potuerint absque omni adiutorio interioris gratiae, Pelagianum est asserere. Non ergo Deus sic eas dimisit ingredi vias suas, ut eas omni interioris gratiae adiutorio destituerit.

Hanc doctrinam expressè tradidit Author librorum de vocatione gentium, lib. 2. cap. 4. *Sed ne in praeteritis quidem saeculis, inquit, haec eadem gratia, quae post Domini Jesu Christi resurrectionem ubique diffusa est, & de qua scriptum est: Illuxerunt consolationes tuae Orbi terrae, defuit mundo. Quamvis enim speciali cura, atque indulgentia Dei, populum Israeliticum constet electum, omnesque aliae nationes suas vias ingredi, hoc est, secundum propriam permissa sint vivere voluntatem, non ita se tamen aeterna creatoris bonitas ab illis hominibus avertit, ut eos ad cognoscendum se atque metuendum, nullis significationibus admoneret. Caelum quippe ac terra & mare, omnisque creatura quae videri atque intelligi potest, ad hanc praecipue disposita est humani generis utilitatem, ut natura rationalis de contemplatione tot specierum, de experimentis tot bonorum, de perceptione tot munerum, ad cultum & dilectionem sui imbueretur auctoritate, impleme omnia Spiritu Dei, in quo vivimus, movemur, & sumus.*

Obj. 2. Ex cap. 11. Matth. constat Tyrios & Sydonios convertendos fuisse, si Deus voluisset apud eos fieri miracula, quae apud Judaeos facta sunt, & tamen apud eos nulla miracula fieri voluit. Item ex Act. cap. 16. habemus Paulum Apostolum prohibitum fuisse, ne Evangelium predicaret in Asia.

Resp. ad 1. Ex Scriptura quidem habetur Tyriis & Sidoniis non esse data ea gratiae auxilia, quibus cum conversi fuissent: at quod nequidem data fuerint ea, quibus cum converti potuerint, nec leviter insinuat.

Resp. ad 2. Prohibitum fuisse Paulum à Spiritu sancto, ne certo aliquo tempore Evangelium predicaret in Asia, non quia Spiritus absolute noluit Asianis Evangelium predicari; certum enim est Paulum in Asia diu praedicasse, multisque ad Christi fidem convertisse; sed quia volebat Evangelium prius predicari in Macedonia, quam in Asia praedicaretur. Eo autem tempore, quo Paulus prohibitus est, ne Evangelium predicaret in Asia, caruerunt quidem Asiani gratia proximè sufficiente ad amplecten-

dam Christi fidem; at habere potuerunt, & pro loco ac tempore habuisse dicendi sunt gratiam remotè sufficientem, hoc est, gratiam, quae bene utendo, omnia ad credendum in Christum proximè requisita impetrare potuerunt.

Obj. 3. Apostolus Ephes. cap. 2. Gentiles ad fidem conversos sic alloquitur: *Eratis illo in tempore sine Christo, alienati à conversatione Israel, & hospites testamentorum, promissionis spem non habentes, & sine Deo vero in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu vos qui aliquando eratis longè, facti estis prope in Sanguine Christi, Et c. 5. Eratis aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino.* Ex his autem sic argumentaberis. Id nunc sunt infideles, de quibus agitur, quod fuerunt Ephesii, antequam ad fidem per Pauli praedicationem converterentur. At qui Ephesii in eo statu, in quo fuerunt antequam Paulus eis praedicaret, nullas haberent gratias ad salutem sufficientes: illi enim nullas ejusmodi gratias habent, qui sunt in tenebris, qui sunt sine Christo, sine Deo, sine ulla promissionum spe. Ergo, &c.

R. neg. min. Ad prob. Ref. Illos qui sunt in tenebris infidelitatis, qui nullam habent Christi Salvatoris notitiam, qui non verum Deum, sed idola colunt, qui ignorant promissiones à Deo factas de resurrectione mortuorum, & aeterna vita à beatis in caelo duccenda, non habere quidem gratias proximè sufficientes ad salutem; at habere possunt, & habent pro loco & tempore gratias, quibus adjuvantur, si velint, ad habendam salutarem Dei cognitionem, & ad Deum sic cognitum invocandum. Quod si facerent, procuraretur illis Evangelii praedicatio, aliaque ad credendas veritates à Deo revelatas idonea auxilia subministrarentur. Habent igitur gratias ad salutem remotè sufficientes.

Obj. 4. S. Augustinus saepe saepius ad inscrutabilia Dei judicia recurrit ad solvendam quaestionem hanc, quare Deus ex infidelibus unum potius quam alium vocet ad fidem Christi & Evangelii. Sed ad solvendam hanc quaestionem frustra recurritur ad inscrutabilia Dei judicia, si infidelibus omnibus datur gratia sufficiens ad promerendum praedicationem Evangelii, & alia omnia auxilia proximè requisita ad credendum Christo & Evangelio; tunc enim quaerenti cur ex infidelibus unus potius, quam alter, ad fidem Christi & Evangelii vocetur, statim responderi poterit, quia unus bene usus est gratia sufficienti, alter vero non; sive, quod idem est, quia unus vocationem ad fidem Christi & Evangelii meritus est, alter vero non. Ergo falsum est, quod omnibus infidelibus datur gratia sufficiens ad promerendum, &c.

Resp. neg. min. Nam 1. S. Doctor intelligit quaestionem de vocatione proxima ad fidem Christi & Evangelii non qualibet, sed congrua. Quarenti autem cur ex duobus infidelibus unus potius quam alter, ad fidem Christi & Evangelii proximè vocetur quomodo ei congruit ut velit credere & credat, aliud responderi non potest, quam quia Deus vult unum potius quam alium, sic vocare ad fidem Christi & Evangelii; quantumvis infideles omnes supponantur habere gratias remotè sufficientes, quibus si rectè uterentur, acciperent vocationem proximè sufficientem ad fidem Christi & Evangelii; imò verò etiam si supponatur infidelem illum, qui congruè vocatur, bene usum esse gratia remotè sufficiente, & alterum, qui nullo modo proximè vocatur, gratiam remotè sufficientem repudiassè.

Ratio est, quia infidelis, qui gratia remotè sufficiente bene usus est, & congruè vocatur proximè ad fidem Christi & Evangelii, hanc vocationem proximam congruam neque de condigno, neque de congruo per actum cum retributione infallibiliter connexum meritus est; cum nequidem fideles iustificati gratiam congruam mereri possint sive de condigno, sive de congruo, per actum habentem infallibilem retributionem.

Confirm. Licet finalis perseverantia possit à justis suppli-

suppliciter emereri, ut docet iplemet Augustinus, & sæpe illam à iustis, qui perseverant, de facto suppliciter emereri contingat, tamen quæstionem hanc, cur è duobus iustis uni perseverantia detur, & alteri non detur, non aliter solvit S. Doctor, quam recurrendo ad inscrutabilia Dei iudicia, & respondendo quia Deus vult uni, & non vult alteri dare perseverantiam. Ratio autem sic respondendi, & ad inscrutabilia Dei iudicia recurrendi est, quia perseverantia finalis neque sub meritum de condigno, neque sub meritum de congruo, infallibilem habens retributionem, cadit: unde nulli iusto debetur, aut deberi potest, & ita quoddam uni detur, & non alteri, quod uni potius detur quam alteri, pendet à mero Dei beneplacito, cui planè liberum est, bonam mortem ex duobus iustis vel neutri, vel utrique, vel uni, & non alteri prout ei placuerit, procurare, quidquid ex parte illorum supponatur, hoc est sive æquales, sive inæquales supponatur in sanctitate & operibus meritoriis.

Similiter, quamvis vocatio ad fidem Christi & Evangelii proxima congrua, possit suppliciter emereri ab infidelibus per gratias, quas habent; imò & eam ab illis aliquando, quod certè rarissimum est, emereri contingat; tamen si quæritur, cur ex duobus infidelibus unus ad fidem Christi & Evangelii congruè vocatur, & alter non vocatur, tunc ad inscrutabilia iudicia Dei recurrere necesse est, & respondendum, quia Deus unum vult, & alterum non vult sic vocare: cum vocatio proxima congrua ad fidem Christi & Evangelii, neque sub meritum de condigno, neque sub meritum de congruo habens infallibilem retributionem, cadat, adeoque deberi nunquam possit; & si datur, semper detur ex pura misericordia, & absque omni omnino obligatione eam dandi.

2. Addimus quoddam etiam quæstio generalius intelligatur de vocatione proxima ad fidem Christi & Evangelii tam incongrua, quam congrua, adeoque etiam de vocatione merè sufficienti, adhuc recurrendum sit, in quæstione solvenda, ad inscrutabilia iudicia Dei, quantumvis supponatur infidelibus omnibus dari gratiam, qua promereri possint Evangelii prædicationem, & alia auxilia ad credendum proximè requisita. Nam ex duobus infidelibus, quorum uni procuratur prædicatione Evangelii, & alteri non procuratur, vel neuter benè usus est gratia ad promerendam Evangelii prædicationem data, vel unus benè usus est, nempe is cui Evangelium prædicatur, & alter non. Si primum, manifestum est nullam esse causam ex parte infidelium, cur uni potius quam alteri Evangelii prædicatione procuretur, & sic quod uni potius procuretur, quam alteri est purus effectus beneplaciti divini, cuius rationem quærenti respondebo, inscrutabilia esse Dei iudicia. Si secundum, quærenti quare uni potius quam alteri prædicetur Evangelium, rectè quidem respondetur, quia unus Evangelii prædicationem promeritus est, alter verò non; at non plene solvitur difficultas, quia qui prædicationem Evangelii promeritus est, indiguit, ad eam promerendam, gratia congrua, & ita superest resolvenda quæstio ad solutionem totius difficultatis, quare scilicet ipse potius quam alter, ad promerendam Evangelii prædicationem, gratiam congruam acceperit; ad quod aliud responderi non potest, quam quoddam Deus voluerit uni, & non alteri dare gratiam congruam: quare autem huic potius quam illi dare voluerit, inscrutabilia sunt Dei iudicia. Ergo, &c.

Obj. 5. S. Augustinus, lib. de gr. & lib. arb. c. 13. docet gratiam non omnibus dari, & nominatim asserit non esse in fidelibus. Item de præd. Sanct. c. 9. dicit fidem & inchoatam & perfectam, donum Dei esse, & hoc donum quibusdam dari, quibusdam non dari. Item pluribus locis docet, quod prius sit habere fidem Christi, quam aliam quamcumque gratiam, qua fervetur lex positiva divina. Denique in Psal. 136. sic loquitur de infidelibus: *Quandam illos videmus, & tam steriles eos invenimus, ut difficile nobis*

appareat in eis aliquid, unde duci possint ad fidem rectam, vel ad bona opera, vel ad spem futuri sæculi ... Scripturas novimus: quas eis dicamus. Sed quia nullum fructum in eis invenimus, avertimus ab eis faciem, & dicimus: Adhuc isti non sapiunt, non capiunt, quia quidquid illis dixeris, sinistrum & adversum habent.

R. breviter ad 1. S. Doctor ibi loquitur de gratia congrua, quacum homo obtinere potest, & obtinet beneficium justificationis, ut patet ex contextu. Hanc autem gratiam habere non possunt, nisi ii, qui habent fidem Christi & Evangelii.

R. ad 2. Juxta S. Doctorem, fides & inchoata & perfecta est donum Dei, quia utraque est effectus gratiæ congruæ, quam nemo etiam per actus supernaturales nequidem de congruo mereri potest merito infallibilem habente retributionem; unde quibus datur, gratis omnino & ex pura misericordia datur. Deus igitur donat fidem, gratis dando gratiam congruam ad credendum, sine qua gratia credi non potest potentia ad actum reducenda. Item aliquibus donat fidem, aliquibus non donat, quia aliquibus dat, & aliquibus non dat gratiam ad credendum congruam. Sed quid inde contra assertionem nostram?

R. ad 3. nos idem sentire; sed præterea dicimus, quod S. Doctori non adversatur, in fidelibus dari gratiam, quacum ex rerum creaturarum consideratione pervenire possunt ad salutarem Dei cognitionem, & ex hac cognitione posse, aspirante gratia, exercere quadam pietatis opera, quibus, si ea exercerent, promererentur gratiam proximè sufficientem ad fidem Christi & Evangelii, per quam, ut ait S. Doctor, impetratur gratia ad servandam legem positivam divinam necessariam.

R. ad 4. S. Doctor non dicit, ut non nobis appareat, sed, ut difficile nobis appareat, quod sanè non est affirmantis infidelibus deesse omnem gratiam, quacum ad fidem pervenire possint; & ex eo quoddam in infidelibus nullum fructum inveniat, quod non sapiant, quod non capiant, aliud non sequitur, quam quoddam infideles, de quibus loquitur, gratia congrua careant.

Obj. 6. S. Prosper in resp. 4. ad capitula Gallorum, expressè docet non omnes vocari ad fidem. Eandem doctrinam tradit in resp. ad objectionem octavam. R. ad 1. S. Prosper nihil aliud dicit, quam prædicationem evangelicam nondum pervenisse ad omnes homines, & sic nondum omnes homines accepisse vocationem proximè sufficientem ad fidem Christi & mysteriorum religionis nostræ. R. ad 2. S. Prosper solum dicit Deum non velle æqualiter & indifferenter salutem omnium hominum.

Porro, quod non est prætermittendum, ibidem S. Doctor expressis verbis asserit, Deum curam habere salutis omnium hominum, & infideles sua culpa ad fidem non pervenire; quamquam, quicumque perveniunt, quod verissimum est, non nisi donante Deo perveniant: nemo enim credit, nisi dependenter à Deo, ipsum gratis vocante quomodo ei congruit ut credat. *Omnium ergo hominum, inquit, cura est Deo, & nemo est, quem non aut evangelica prædicatione, aut legis reificatio, aut ipsa etiam natura conveniat. Sed infidelitatem hominum (etiam eorum ad quos evangelica prædicatione nondum pervenit) ipsis adscribamus hominibus. Fidem autem hominum donum Dei esse fateamur, sine cuius gratia (congrua) nemo currit ad gratiam (hoc est fidem, quæ gratia dicitur, quia gratis modo explicato à Deo donatur.) At si Deus curat salutem omnium hominum, & infideles, etiam ii quos nondum convenit evangelica prædicatione, sua culpa in infidelitate sua remanent, certè non deest illis gratia, quacum evangelicam prædicationem promereri possunt, & promererentur, si ea benè uterentur; quamquam si prædicato sibi Evangelio crederent, non nisi donante Deo crederent.*